
UNIVERSITI SAINS MALAYSIA

Second Semester Examination
Academic Session 2010/2011

April/May 2011

EBS 329/3 - Engineering Geophysics [Geofizik Kejuruteraan]

Duration : 3 hours
[Masa : 3 jam]

Please ensure that this examination paper contains EIGHTEEN printed pages before you begin the examination.

[Sila pastikan bahawa kertas peperiksaan ini mengandungi LAPAN BELAS muka surat yang bercetak sebelum anda memulakan peperiksaan ini.]

This paper consists of TWENTY objective questions in PART A and SIX subjective questions in PART B.

[Kertas soalan ini mengandungi DUA PULUH soalan objektif di BAHAGIAN A dan ENAM soalan subjektif di BAHAGIAN B.]

Instruction: Answer **ALL** questions in PART A and **FOUR** questions from PART B. **Question 1** (PART B) is **COMPULSORY**. If a candidate answers more than four questions (for PART B) only the first four answer in the answer script would be examined.

Arahan: Jawab **SEMUA** soalan pada BAHAGIAN A dan **EMPAT** soalan dari BAHAGIAN B. **Soalan 1** (BAHAGIAN B) adalah **WAJIB**. Jika calon menjawab lebih daripada empat soalan (bagi BAHAGIAN B) hanya empat soalan pertama mengikut susunan dalam skrip jawapan akan diberi markah.]

The answers to all questions must start on a new page.

[Mulakan jawapan anda untuk semua soalan pada muka surat yang baru.]

You may answer a question either in Bahasa Malaysia or in English.

[Anda dibenarkan menjawab soalan sama ada dalam Bahasa Malaysia atau Bahasa Inggeris.]

In the event of any discrepancies, the English version shall be used.

[Sekiranya terdapat sebarang percanggahan pada soalan peperiksaan, versi Bahasa Inggeris hendaklah diguna pakai.]

PART A / BAHAGIAN A

Answer all the questions. Please choose the most appropriate answer. Mark your choice in the supplied answer script book.

Sila jawab semua soalan berikut. Sila pilih jawapan yang paling tepat. Tandakan pilihan anda menggunakan buku skrip jawapan.

1. In geophysics survey, a variation in physical properties relative to some background value due to buried target is called as?

Dalam survei geofizik, variasi dalam sifat fizikal adalah relatif kepada nilai latar belakang berpunca daripada sasaran tertimbus dikenali sebagai?

- (a) Geophysical target
Sasaran geofizik
- (b) Geophysical anomaly
Anomali Geofizik
- (c) Residual effects
Kesan baki
- (d) Responding values
Nilai-nilai tindakbalas

2. Which geophysical survey is the most appropriate method for mapping of leachate and contaminant plumes and sub-surface cavities?

Kaedah survei geofizik yang manakah lebih bersesuaian bagi memetakan tumpukan pencemaran dan rongga bawah tanah?

- (a) Gravity
Graviti
- (b) Resistivity
Keberintangan/resistivi
- (c) Self-Potential
Keupayaan diri
- (d) Seismic refraction
Seismik biasan

3. A ground penetrating radar (GPR) normally comprises of the following functional components in its system, **EXCEPT**:

*RadAR penusukan bumi (GPR) lazimnya mempunyai komponen-komponen fungsian berikut dalam sistemnya, **KECUALI**:*

- (a) Receiving and transmitting antennae
Antena penerima dan pemancar
- (b) Radargram display unit
Unit paparan radargram
- (c) Ground sensing unit
Unit pengesanan bumi
- (d) Signal generator
Penjana isyarat

4. In GPR system, the speed of radiowaves in any medium is dependent upon a few parameters, **EXCEPT**:

*Dalam sistem GPR, kelajuan gelombang radio dalam pelbagai media adalah bergantung kepada beberapa parameter, **KECUALI**:*

- (a) speed of the light
kelajuan cahaya
- (b) relative dielectric constant
pemalar dielektrik relatif
- (c) relative magnetic permeability
ketelapan magnet relatif
- (d) wavelength
panjang gelombang

5. The electromagnetic polarisable characteristics of the radio waves are more analogous to:

Ciri kebolehan polaran elektromagnet gelombang radio adalah andaian/analogi bagi:

- (a) Seismic P-wave
Seismik gelombang-P
- (b) Seismic S-wave
Seismik gelombang-S
- (c) Love wave
Gelombang Love
- (d) Surface wave
Gelombang permukaan

6. Typical resistivity of geologic material are reduced by the following parameter, **EXCEPT:**

Keberintangan lazim bahan geologi berkurangan dengan parameter berikut,

KECUALI:

- (a) Increasing in porosity
Peningkatan dalam keporosan
- (b) Increasing in depth
Peningkatan kedalaman
- (c) Increasing content of clay
Pertambahan kandungan lempung
- (d) Decreasing grain size
Pengurangan saiz butiran

7. Induced Potential (IP) is similar to resistivity, but in this method the following is monitored

Keupayan teraruh (IP) adalah mirip kepada keberintangan/resistiviti, akan tetapi dalam kaedah ini perkara berikut dimonitor

- (a) Instantaneous of decay potential - chargeability of a medium
Penyusutan keupayaan mendadak
- (b) The resistivity of mediums
Keberintangan media
- (c) Natural potential differences on the surface of the earth
Perbezaan keupayaan tabii di permukaan bumi
- (d) Potential difference created from chemical reaction
Perbezaan keupayaan terbentuk akibat tindakbalas kimia

8. $g_{obs} - g_n + 0.3086 h - 0.04193 \rho h$ (mgal) is a data gravity corrected expression for

$g_{obs} - g_n + 0.3086 h - 0.04193 \rho h$ (mgal) adalah data pembetulan data graviti bagi

- (a) Terrain (T)
- (b) Latitud (T)
- (c) Bouguer gravity (T)
- (d) Free air (T)

9. P-wave propagates through a medium will depends on the physical properties or characteristic of the rock, **EXCEPT:**

*Gelombang-P merambat menerusi medium dengan bergantung kepada sifat fizik atau ciri-ciri batuan, **KECUALI:***

- (a) Rigidity and density
Kakuan dan ketumpatan
- (b) Rock type
Jenis batuan
- (c) Degree of homogeneity of the rock
Darjah kehomogenan batuan
- (d) Saturation
Ketepuan

10. There are three ways in which electric current can be conducted through rock, **EXCEPT:**

- (a) Electrolytic
Elektrolitik
- (b) Electrokinetic
Elektrokinetik
- (c) Electronic conduction
Pengaliran elektronik
- (d) Dielectric Conduction
Pengaliran dielektrik

11. Which statement is **untrue** about SP?

*Kenyataan yang manakah **salah** mengenai SP?*

- (a) A passive method
Suatu kaedah pasif
- (b) Possess positive and negative anomaly
Mempunyai anomali positif dan negatif
- (c) Depends on geometry factors
Bergantung kepada faktor geometri
- (d) Measured between two points on the ground surface
Diukur antara dua titik pada permukaan bumi

12. Typically, two corrections often applied to SP data:

Pada kelazimannya, dua pembedulan dilakukan kepada data SP, iaitu:

- (a) Heavy rainfall and latitude effects
Kesan hujan lebat dan latitud
- (b) Regional trend and Bioelectric effects
Kesan trend serantau dan bioelektrik
- (c) Electrode configurations and orientation effects
Kesan konfigurasi elektrod dan orientasi
- (d) Mineral and background potential effects
Kesan mineral dan keupayaan latar

13. _____ aims to investigate the subsurface geology by measuring the strength or intensity of the Earth's magnetic field. In magnetic survey the measurement unit used is _____.

Tujuan _____ adalah untuk menyiasat geologi sub-permukaan dengan mengukur kekuatan medan magnetik bumi. Dalam survei magnet unit pengukuran ialah _____.

- (a) Resistivity survey, volts·s·m⁻²
Survei keberintangan, volts·s·m⁻²
- (b) Electromagnetic survey, nanotesla (nT)
Survei electromagnet, nanotesla (nT)
- (c) Magnetic survey, tesla (T)
Survei magnet, tesla (T)
- (d) Magnetic survey
Survei magnet, nanotesla (nT)

14. Typical geophone construction consists of the following, **EXCEPT**:

*Binaan lazim sebuah geofon mengandungi yang berikut, **KECUALI**:*

- (a) Terminal cables/wires
Terminal kabel/wayer
- (b) Magnet and Coil
Magnet dan gelung
- (c) Accelerometer
Meter pecutan
- (d) Top and bottom spring
Spring atas dan bawah

15. In resistivity survey, the following statements refer to which electrode configuration? "All electrodes have to be moved for each measurement"

Dalam survei keberintangan, kenyataan berikut adalah merujuk kepada konfigurasi yang mana? "Semua elektrod mesti digerak/pindah bagi setiap pengukuran"

- (a) Wenner
Wenner
- (b) Schlumberger
Schlumberger
- (c) Square
Segi-empat
- (d) Dipole-dipole
Dwikutub-dwikutub

16. The followings are the important parameters that are significance to the principles of seismic reflection characteristics, **EXCEPT**:

Berikut adalah parameter yang sangat bererti kepada prinsip ciri-ciri seismik biasanya, kecuali:

- (a) Acoustic Impedance: Z
Galangan Akustik: Z
- (b) Reflection Coefficient: R
Pekali pantulan: R
- (c) Transmission Coefficient: T
Pekali penghantaran: T
- (d) Amplitude Coefficient: A
Pekali Amplitud: A

17. In gravity survey, data correction which refers to the effect of instrument sensitivity and accuracy due to temperature or spring factors is known as:

Dalam survei graviti pembetulan data yang merujuk kepada kesentiviti dan ketepatan alat terhadap suhu atau spring dikenali sebagai:

- (a) Latitude correction
Pembetulan latitud
- (b) Tidal correction
Pembetulan pasang surut
- (c) Drift correction
Pembetulan rayapan
- (d) Terrain correction
Pembetulan terain

18. Electric circuit has three main components, **EXCEPT:**

*Litar elektrik mempunyai tiga komponen utama, **KECUALI:***

- (a) Inductance (L)
Kearuhan
- (b) Resistance (R)
Kerintangan
- (c) Capacitance (C)
Kapasitan
- (d) Magnetising (M)
Kemagnetan

19. There are two main resistivity survey methods that can be conducted. What Constant Separation Traversing (CST) method refers to?

Terdapat dua cara pelaksanaan survei keberintangan. Terhadap apakah kaedah CST itu merujuk?

- (a) Lateral variation in resistivity
Variasi keberintangan mendatar
- (b) Depth variation in resistivity
Variasi keberintangan mendalam
- (c) Measurement of repeat resistivity
Pengukuran tetap keberintangan
- (d) Electrode configuration separation
Pemisahan konfigurasi elektrod

20. Gravity methods are sensitive to density contrasts within the sub-surface and so are ideal for exploring.

Kaedah graviti amat sensitif kepada perbezaan ketumpatan dalam sub-permukaan dan ianya ideal bagi penjelajahan.

- (a) Forensic geophysics
Geofizik forensik
- (b) Hydrological investigation
Penyiasatan hidrologi
- (c) Major sedimentary basin study
Kajian lembangan sedimen utama
- (d) Engineering site investigations
Penyiasatan tapak kejuruteraan

(20 marks/markah)

PART B / BAHAGIAN B

Answer any **FOUR (4)** of the following questions. **Question 1 is COMPULSORY.**

Jawab EMPAT (4) dari soalan-soalan berikut. Soalan 1 adalah WAJIB.

1. Briefly discuss or elaborate the followings:

Secara ringkas takrif dan terangkan perkara-perkara berikut:

(a) Characteristics of a geophone and selection criteria in seismic survey.

Ciri-ciri sebuah geofon dan kriteria pemilihannya dalam survei geofizik.

(b) Advantage of Geophysics.

Kebaikan kaedah geofizik.

(c) Factors that govern the behavior and rate of seismic wave propagation velocities (P and S wave) through any given medium/geological materials for example in sedimentary rocks.

Faktor yang mengawal kelakuan dan kadar halaju rembatan gelombang (P dan S) menerusi media/bahan geologi seumpama batuan sedimen.

(d) P wave is function of age and depth of rock. Determine the seismic velocity of underlying rock formation which thickness is 500 meter and geological age of 400 million years.

Gelombang P adalah fungsi usia dan kedalaman timbusan batuan. Tentukan halaju seismik formasi batuan dengan ketebalan 500 meter dengan usia geologi 400 juta tahun.

(20 marks/markah)

2. Answer all the following questions.

Jawab semua soalan berikut.

(a) Briefly explain the following:

Secara ringkas terangkan maksud perkara-perkara berikut:

(i) Magnetic susceptibility, k (in magnetic survey)

Kerentanan magnet, k

(ii) Passive and active geophysical survey

Survei geofizik Pasif dan Aktif

(b) Briefly discuss the major aspects that control the properties and behavior of radio wave propagation of a material/medium in GPR application concept. List down the major application of GPR.

Secara ringkas bincangkan aspek-aspek yang mengawal sifat-sifat serta kelakuan sesuatu bahan/media dalam prinsip penggunaan Geologi Radar penusukan. Juga senaraikan penggunaan utama GPR.

(20 marks/markah)

3. Answer all the following questions.

Jawab semua soalan berikut.

- (a) SP surveying is very simple. Please show and describe the basic characteristics of the device use in the survey and the two typical survey methods of SP.

Survei penyiasatan SP adalah mudah. Sila tunjuk dan terangkan ciri-ciri asas peralatan yang diguna dalam survei ini dan dua kaedah survei yang lazim diamalkan.

- (b) Rock can become permanently magnetized in the earth's magnetic field; primary remnant magnetization refers to permanent magnetization created during formation of a rock. What are Thermal Remnant Magnetization (TRM) and Detrital Remnant Magnetization (DRM).

Batuan boleh menjadi termagnet secara kekal dalam medan magnet bumi; kemagnetan baki primer adalah merujuk kepada pemagnetan kekal wujud semasa pembentukan suatu batuan itu. Apakah itu pemagnetan Baki haba (TRM) dan Pemagnetan baki Detrital.

(20 marks/markah)

4. Answer all the following questions.

Jawab semua soalan berikut.

(a) Please specify five (5) major applications of:

Sila nyatakan lima (5) aplikasi utama bagi:

(i) Seismic refraction in subsurface engineering investigation

Seismik biasanya dalam penyiasatan kejuruteraan sub-permukaan

(ii) Earth resistivity survey (ERT)

Survei resistiviti bumi

(b) What are the differences between regional and residual anomalies in gravity survey? Also states types of corrections normally taken during gravity data correction process.

Write down a general equation of gravity corrections for final Bouguer anomaly.

Apakah perbezaan antara anomali rantau dan anomali baki dalam survei graviti? Nyatakan juga jenis-jenis pembetulan yang diambil semasa proses pembetulan data graviti itu.

Tuliskan formula umum pembetulan data graviti bagi anomali Bouguer.

(20 marks/markah)

5. Answer all the following questions.

Jawab semua soalan berikut.

(a) Briefly explain the meaning of the following parameters/terminologies that are essential or related in seismic reflection data processing.

Secara ringkas terangkan maksud parameter/terminalogi penting atau berkaitan dengan pemprosesan data seismik pantulan.

(i) Common Depth Points (CDP) and Common Mid Point (CMP)
Titik kedalaman sepunya (CDP) dan Titik Tengah Sepunya (CMP)

(ii) A Seismic reflector
Pemantul seismik

(iii) Streaming
Streaming

(b) What are the electrode configuration/array and geometric factors?
List down and illustrates the most common of these electrode arrays.

Discuss two main survey/investigation methods practices in earth resistivity techniques.

Apakah itu konfigurasi/susunan elektrod dan faktor geometri? Senaraikan dan ilustrasi susun atur utama elektrod itu.

Bincangkan dua kaedah/penyiasatan utama yang lazim diamalkan dalam teknik keberintagan bumi.

(20 marks/markah)

6. Answer all the following questions.

Jawab semua soalan berikut.

- (a) Discuss the effects of earth shape with regard to the variation of gravity values.

Bincangkan kesan-kesan bentuk muka bumi terhadap variasi nilai graviti bumi.

- (b) The following Table B shows the arrival time-distance data collected from a single forward short profile of a seismic refraction survey over a flat landscape.

Jadual B berikut menunjukkan data ketibaan masa-jarak yang diperolehi daripada survei seismik pembiasaan di kawasan landskap yang mendatar.

TABLE B : Seismic Refraction survey data sheet

JADUAL B : Lembaran data survei Seismik biasan

Geophone <i>Geofon</i>	Location <i>Lokasi</i> x (m)	Arrival times <i>Masa tiba</i>
1	201	3
2	205	13
3	209	23
4	213	33
5	217	41.5
6	221	46
7	225	50
8	229	56
9	233	59
10	237	63
11	241	67
12	245	71

- (i) Plot travel-time graph or T-X plot.
Plotkan graf jarak perjalanan-masa atau T-X
- (ii) Determines velocities of layers (Horizontal layers).
Tentukan halaju-halaju lapisan mendatar.
- (iii) Thickness of upper layer, t.
Ketebalan lapisan teratas, t.

- (c) What is Free Air Corrected Gravity (**gfa**)? The form of the Free-Air gravity anomaly, **gfa**, is given by:

$$\mathbf{gfa} = \mathbf{gobs} - \mathbf{gn} + \mathbf{0.3086 h} \text{ (mgal)}$$

Determine the Corrected gravity (**gfa**) at a gravity station located near 36.37840544 N with elevation of 448.96 m from goeid. The gravitimeter reading after tidal and drift correction is 979149.9 mgal.

Apakah itu pembetulan graviti udara bebas (gfa)? Bentuk anomali gfa adalah diberikan oleh:

$$\mathbf{gfa} = \mathbf{gobs} - \mathbf{gn} + \mathbf{0.3086 h} \text{ (mgal)}$$

Tentukan nilai Pembetulan graviti (gfa) pada suatu stesen graviti yang terletak berhampiran 36.37840544 N dengan elevasi 448.96 m daripada goeid. Bacaan meter graviti selepas 979149.9 mgal.

(20 marks/markah)